

Asia: VN/11443/2021

Lausuntopyyntö kolmesta valtioneuvoston asetuksesta, jotka koskevat eräiden tuotteiden ja palvelujen saavutettavuus- ja esteettömyysvaatimuksia

Lausunnonantajan lausunto

Valtioneuvoston asetus eräiden tuotteiden esteettömyysvaatimuksista

Hallituksen esityksessä eduskunnalle tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksia koskevan direktiivin täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi HE 41/2022 vp Liikenne- ja viestintävirastoa ehdotetaan yleiseksi esteettömyysdirektiivin mukaisten tuotteiden markkinavalvontaviranomaiseksi. Tuotteiden esteettömyysvaatimuksista säädettäisiin laissa eräiden tuotteiden esteettömyysvaatimuksista. Lisäksi virastoa ehdotetaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) mukaisten sähköisen viestinnän palveluiden ja audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoavien palvelujen esteettömyyden valvontaviranomaiseksi. Liikenne- ja viestintäviraston tehtäviin kuuluisi myös liikenteen palveluista annettuun lakiin (320/2017) sisällytettävien liikenteen palveluja koskevien erityisvaatimusten valvonta.

Esteettömyysdirektiivin mukaisten tuotteiden ja palvelujen esteettömyyden valvonta on Liikenne- ja viestintävirastolle kokonaan uusi tehtävä. Virastolla ei siten ole entuudestaan kokemusta tai osaamista direktiivin soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista. Ennen tarvittavan osaamisen karttumista, ei Liikenne- ja viestintäviraston ole mahdollista kommentoida tarkemmin asetusten vaatimuksia.

Liikenne- ja viestintävirasto kiinnittää huomiota siihen, että asetuksissa olisi hyvä käyttää mahdollisimman selkeitä ja ymmärrettäviä termejä ja ilmaisuja. Esimerkiksi eräiden tuotteiden esteettömyysvaatimuksista annettavan asetusehdotuksen 4 §:n 2 kohdan mukainen vaatimus, jonka mukaan itsepalvelupäätteissä tulee olla "tuki käyttää kuulokkeita" ei välttämättä avaudu pelkästään asetustekstin perusteella. Vaatimus olisi ymmärrettävämpi esimerkiksi seuraavasti: "itsepalvelupäätteen on mahdollistettava omien kuulokkeiden käyttö". Virasto ehdottaa lisäksi harkittavaksi tulisiko asetuksissa käytetty ilmaisu "ymmärrettävässä muodossa" korvata "selkokielisesti".

Valtioneuvoston asetus eräiden tuotteiden esteettömyysvaatimuksista sisältää säännökset muun muassa tiedonantovaatimuksista. Asetuksen 2 §:n 1 momentissa on esitetty säädettäväksi tuotteiden käyttötietoja koskevista vaatimuksista. Tämän kohdan voisi tarkentaa selkeyden vuoksi - ja siten kuin direktiivissä todetaan - koskemaan "tuotteessa itsessään olevien käyttötietojen (merkintöjen, ohjeiden ja varoitusten)" vaatimuksia.

Liikenne- ja viestintävirasto pitäisi tarkoituksenmukaisena, että asetuksen tekstejä vielä tarkennettaisiin joiltain osin, jotta ne antaisivat selkeämmän kuvan siitä, mitä eri vaatimuksilla tarkoitetaan. Virasto toimittaa tältä osin teknisiä muokkausehdotuksia sosiaali- ja terveysministeriöön erikseen harkittaviksi.

Valtioneuvoston asetus saavutettavuusvaatimuksista eräille digitaalisille palveluille

-

Valtioneuvoston asetus esteettömyysvaatimuksista sähköisen viestinnän palveluille ja audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsytarjoaville palveluille

-

Virta Päivi-Maria
Liikenne- ja viestintävirasto